

KINNITATUD

13.11.2025

Meelis Enden

Juhatuse liige

MEELISE AUTOKOOL OÜ ÕPPEKORRALDUSEESKIRI

2025

SISUKORD

1	ESMAÕPPE ALGASTME ÕPIVÄLJUNDID.....	4
1.1	Teooriaõpe.....	4
1.1.1	Sissejuhatus autokooli kursusesse	4
1.1.2	Iseseisvaks õppimiseks juhendamine.....	4
1.1.3	Liiklus kui süsteem.....	4
1.1.4	Ohutu liiklemise põhimõtted	5
1.1.5	Teiste liiklejatega arvestamine.....	5
1.1.6	Sõiduki turvalisus	5
1.1.7	Liikluspsühholoogia.....	6
1.1.8	Sõidu alustamine ja sõiduki asukoht sõites.....	7
1.1.9	Sõidujärjekord sõites	7
1.1.10	Sõidu eripära asulavälisel teel, kiirteel ja tunnelis.....	7
1.1.11	Sõiduki peatamine ja sõidu lõpetamine	8
1.1.12	Käitumine liiklusõnnetuse ja erilise liikluskorra ajal	8
1.1.13	Möödasõit, möödumine ja ümberpõige.....	9
1.1.14	Sõidu planeerimine riski vältimise eesmärgil.....	9
1.1.15	Keskkonda säästev sõiduki kasutamine.....	9
1.1.16	Sõiduki juhtimine rasketes tee- ja ilmastikuoludes.....	9
1.1.17	Liiklusohutus	10
1.1.18	Sõiduk.....	10
1.1.19	Peatamistekonna pikkust mõjutavad tegurid ja riskide ennetamine.....	11
1.1.20	Pimeda ajal sõiduki juhtimine.....	11
1.2	Sõiduõpe	12
1.2.1	Juhi tööasend ja turvavarustus.....	12
1.2.2	Sõiduki käsitlemine.....	12

1.2.3	Sõiduki juhtimine vähese liiklusega teel	13
1.2.4	Sõiduki juhtimine erinevates liiklussituatsioonides.....	13
1.2.5	Möödasõit, möödumine ja ümberpõige	14
1.2.6	Sõiduki juhtimine planeeritud teekonnal.....	14
1.2.7	Keskkonda säästev sõiduki juhtimine	14
1.2.8	Algastme libedasõidu harjutuste sooritamine	15
1.2.9	Pimeda ajal sõiduki juhtimine	15
1.2.10	Peatumine ja parkimine.....	16
1.2.11	Sõit asulavälisel teel.....	16
1.2.12	Riiklikule sõidueksamile sarnanev sõidutund.....	16
2	LÕPPASTME KOOLITUSE ÕPIVÄLJUNDID	17
2.1	Teooriaõpe.....	17
2.1.1	Keskkonda säästev, ohutu ja teisi liiklejaid arvestav mõtteviis. Käitumine libedates teeoludes.....	17
2.1.2	Libedasõidu riskivältimise praktikum	17
2.2	Sõiduõpe	18
2.2.1	Keskkonda säästva, riske vältiva ja teisi liiklejaid arvestava sõiduviisi süvendamine.....	18
2.2.2	Libedasõidu riskivältimise harjutuste sooritamine	18
3	ALGASTME KOOLITUSE LIIKLUSTEOORIA ÕPPEAINETE TEEMAD JA SEOS MKMi MÄÄRUSEGA nr 60 (Lisa 1)	19
4	TEOORIA- JA SÕIDUÕPPE AINED JA ÕPPEMAHUD (Lisa 2)	20
5	B-KATEGOORIA MOOTORSÕIDUKI JUHI ETTEVALMISTAMISE ÕPPEKAVA (Lisa3)	22

1 ESMAÕPPE ALGASTME ÕPIVÄLJUNDID

1.1 Teooriaõpe

1.1.1 Sissejuhatus autokooli kursusesse

Pärast koolitust õpilane:

- Omab ülevaadet õppetöö korraldusest ja eesmärkidest ;
- teab juhiloa saamise tingimusi ja korda;
- teab õppetööd reguleerivaid õigusakte ja dokumente;
- on omaks võtnud juhi ettevalmistamise määruises seatud juhi koolituse eesmärgid;
- on valmis vastutama oma õppimise eest;
- teab, kuidas koolitaja iseseisvat õppimist toetab ja kellelt vajaduse korral abi saab.

1.1.2 Iseseisvaks õppimiseks juhendamine

Pärast koolitust õpilane:

- on valmis vastutama oma õppimise eest;
- on koostanud individuaalse õppeplaani;
- teab, kuidas koolitaja iseseisvat õppimist toetab ja kellelt vajaduse korral abi saab.

1.1.3 Liiklus kui süsteem

Pärast koolitust õpilane:

- teab liiklussüsteemi erinevate osadega seotud terminoloogiat;
- teab liikluskorraldusega seotud põhimõtteid ja liikluskorraldusvahendite tähendusi;
- mõistab liiklust kui süsteemi ja enda rolli selle süsteemi osana;
- teab liikluse positiivset ja negatiivset mõju inimese elule ja tervisele;
- teab sõitjate- ja veoseveo ja turvavarustuse kasutamise nõudeid;

- teab sõidukist väljumisel ja sellesse sisenemisel vajalikke ettevaatusabinõusid;
- teab keskkonnaga seotud nõudeid sõiduki kasutamisel.

1.1.4 Ohutu liiklemise põhimõtted

Pärast koolitust õpilane:

- mõistab, et peamised ohutu liiklemise põhimõtted on asjakohaste tähelepanekute tegemine, oludele vastava sõidukiiruse valik, õigeaegsed ja piisavad märguanded, ohutu piki- ja külgsuuna hoidmine, liiklusreeglitest kinnipidamine ja teiste liiklejatega arvestamine;
- teab piki- ja külgsuuna ning sõidukiiruse valimise reegleid;
- teab märguandeid ja nende kasutamise reegleid;
- on välja töötanud isiklikud ohutu liiklemise põhimõtted.

1.1.5 Teiste liiklejatega arvestamine

Pärast koolitust õpilane:

- teab, et liikluses osaleb erinevaid liiklejarühmi;
- teab eri liiklejarühmade käitumise eripärasid;
- teab eri liiklejarühmade ja sõidukiliikidega (nt vähekaitstud liiklejate, suurte sõidukite, eritalituse sõidukite jt) seotud tegureid, mis võivad suurendada liiklusohu;
- omab valmidust liikluses ohutuse tagamiseks arvestada eripäradega, mis on seotud eri liiklejarühmade ja sõidukiliikidega;
- mõistab teiste liiklejatega ja sõitjatega arvestamise tähtsust;
- on motiveeritud arvestama teiste liiklejate ja sõitjatega, eelkõige vähekaitstud liiklejatega, ja tagama oma käitumisega kõigi nende ohutuse.

1.1.6 Sõiduki turvalisus

Pärast koolitust õpilane:

- mõistab sõiduki kasutusjuhendiga tutvumise olulisust;

- teab peamisi tänapäeva sõidukites kasutuses olevaid aktiivse ja passiivse turvalisuse elemente ja nende tööpõhimõtet (turvavöö kinnitamine ja istumisasendi reguleerimine, kaassõitja turvavarustuse kinnitamine, pagasi õige paigutus ja kinnitamine);
- teab turvavarustuse vale kasutamisega või mittekasutamisega seotud ohte ja on motiveeritud turvavarustust kasutama;
- teab sõitjate- ja veoseveo ja turvavarustuse kasutamise nõudeid;
- teab sõidukist väljumisel ja sisse sisenemise vajalikke ettevaatusabinõusid;
- teab kasutatavale mootorsõidukile kehtivaid tehnoseisundi nõudeid;
- teab keskkonnaga seonduvaid nõudeid sõiduki kasutamisel;
- teab sõiduki lisa- ja mugavusseadmete mõju liiklusohutusele ja sõiduki juhitavusele;
- teab mootorsõiduki pukseerimisega seonduvaid reegleid.

1.1.7 Liikluspsühholoogia

Pärast koolitust õpilane:

- teab inimeste erineva liikluskäitumise põhjuseid;
- teab, kuidas sõidu motiivid, sõiduteekonna ja aja planeerimine, sotsiaalne surve, juhi seisund ja teadlikkus enda juhtimisvõimest (sealhulgas liigne enesekindlus, oma võimekuse tõestamise soov) mõjutavad juhi käitumist;
- teab enda isiksuseomadustest, hoiakutest ja elustiilist tulenevaid võimalikke riske liikluskäitumisele;
- on enda jaoks välja töötanud strateegiad, mille abil saab vältida kahjulikke mõjusid, mis tulenevad liikluskäitumist mõjutavatest isiksuse ja tervisliku seisundiga seotud asjaoludest;
- on motiveeritud väärtustama ohutust ja keskkonnasäästlikkust elu üldistes eesmärkides ja käitumises;
- teab kõrvaliste tegevuste mõju juhile ning sellest tulenevaid ohte.

1.1.8 Sõidu alustamine ja sõiduki asukoht sõites

Pärast koolitust õpilane:

- teab piki- ja külgsuuna ning sõidukiiruse valikuga seotud reegleid;
- teab, kuidas sõitu ohutult alustada;
- teab tee erinevaid osi ja nende otstarvet;
- teab sõiduki asukoha valikuga seotud reegleid;
- teab, kuidas valida asukohta teel riski vältimise ja keskkonna säästmise eesmärgil;
- teab, kuidas vahetada sõidurada ja sõidukirida;
- teab tagurdamisega seotud reegleid.

1.1.9 Sõidujärjekord sõites

Pärast koolitust õpilane:

- teab manööverdamisega seotud reegleid;
- oskab rakendada probleemülesannete lahendamisel teede ristumis- ja lõikumisaladel ja teega külgnevatel aladel ning raudteeülesõidukohtadel sõidujärjekorra määramisega seotud liiklusreegleid;
- teab ülekäiguraja ja ülekäigukoha ületamisega seotud reegleid;
- omab ülevaadet teede lõikumisalade ning raudteeülesõidukoha ületamisega seotud riskidest ja nende vältimise võimalustest;
- on motiveeritud teede lõikumisalade ja teega külgnevate alade ning raudteeülesõidukoha ületamisega seotud võimalikke ohte vältima.

1.1.10 Sõidu eripära asulavälisel teel, kiirteel ja tunnelis

Pärast koolitust õpilane:

- teab asulavälisel teel, kiirteel ja tunnelis sõiduki juhtimisega seotud reegleid;
- teab sõiduki juhtimise eripära asulavälisel teel ja kiirteel, võrreldes sõiduki juhtimisega asulas;
- omab ülevaadet asulavälisel teel, kiirteel ja tunnelis sõiduki juhtimise riskidest ja nende vältimise võimalustest;

- on motiveeritud järgima asulavälisel teel ja kiirteel sõidukit juhtides sõidukiirusele kehtestatud piiranguid ning hoidma ohutut piki- ja külgvahet.

1.1.11 Sõiduki peatamine ja sõidu lõpetamine

Pärast koolitust õpilane:

- oskab probleemülesandeid lahendades kasutada parkimise ja peatumise ning hädapeatamisega seotud liiklusreegleid;
- teab, kuidas väljaspool asulat peatuda ja parkida;
- teab, kuidas parklas ja parkimismajas ohutult ja teisi liiklejaid arvestavalt käituda;
- on motiveeritud peatumise ja parkimise ning hädapeatamisega seotud reegleid järgima;
- teab tasulise parkimisega ja puudega inimese parkimiskaardiga seotud reegleid.

1.1.12 Käitumine liiklusõnnetuse ja erilise liikluskorra ajal

Pärast koolitust õpilane:

- teab, kuidas liiklusõnnetuse korral õigesti käituda;
- teab liiklusõnnetuse korral vale käitumise tagajärgi;
- teab kohustusliku liikluskindlustuse ja kaskokindlustusega seonduvat;
- teab mootorsõiduki pukseerimise ja hädapeatamisega seotud reegleid;
- teab politseiniku peatumismärguannetega seotud reegleid.
- teab õuealal kehtivaid reegleid;
- teab asulavälisel teel, kiirteel ja tunnelis sõiduki juhtimisega seotud reegleid;
- teab jääteel kehtivaid reegleid;
- omab ülevaadet asulavälisel teel, kiirteel ja tunnelis sõiduki juhtimisega seotud riskidest ning nende vältimise võimalustest;
- on motiveeritud järgima asulavälisel teel ja kiirteel sõidukit juhtides sõidukiirusele kehtestatud piiranguid ning hoidma ohutut piki- ja külgvahet.

1.1.13 Möödasõit, möödumine ja ümberpõige

Pärast koolitust õpilane:

- teab ohutuks möödasõiduks vajalikke eeldusi;
- teab, kuidas ohutult mööda sõita, mööduda ja ümber põigata;
- teab, kuidas käituda möödasõidetava rollis;
- teab eritalituse sõidukist möödasõidu, möödumise ja ümberpõikega seotud reegleid;
- on motiveeritud kaaluma möödasõidu vajadust ohutuse tagamise eesmärgil.

1.1.14 Sõidu planeerimine riski vältimise eesmärgil

Pärast koolitust õpilane:

- teab, milliseid ettevalmistusi tuleks enne pikemat või lühemat sõitu teha;
- mõistab, et sõitu planeerides on võimalik mõjutada sõidu ohutust ja säästlikkust;
- on motiveeritud sõiduga seonduvat planeerima;
- teab, et sõidu kavandamisel tuleb hinnata ja arvesse võtta tegureid, mis võivad avaldada mõju tema käitumisele juhina (nt elustiil, sõidu motiivid, sotsiaalne pinge, joove, uimastid, väsimus, halb nägemine jms).

1.1.15 Keskkonda säästev sõiduki kasutamine

Pärast koolitust õpilane:

- teab, kuidas sõiduki kasutamine keskkonnale mõjub ja kuidas seda kahjulikku mõju saab vähendada;
- oskab leida sõiduki kasutaja juhendist teavet keskkonna säästmise kohta;
- teab, kuidas jälgida kütusekulu;
- on motiveeritud sõiduki kasutamisel keskkonda säästma;
- mõistab, et säästlik sõiduviis on ka ohutu sõiduviis.

1.1.16 Sõiduki juhtimine rasketes tee- ja ilmastikuoludes

Pärast koolitust õpilane:

- teab sõidukile mõjuvate jõudude olemust ja oskab neid oma sõidus arvestada;
- teab rasketes tee- ja ilmastikuoludes sõiduki juhtimisega seotud ohte ning kuidas neid ohte on oma käitumisega võimalik vältida.

1.1.17 Liiklusohutus

Pärast koolitust õpilane:

- on välja töötanud isiklikud ohutu liiklemise põhimõtted;
- teab sõiduki juhtimise eripära asulavälisel teel ja kiirteel võrreldes sõiduki juhtimisega asulas;
- teab, et liikluses osalevad erinevad liiklejarühmad;
- teab erinevate liiklejarühmade käitumise eripärasid;
- teab erinevate liiklejarühmade ja sõidukiliikidega (nt vähe kaitstud liiklejate, suurte sõidukite, eritalituse
- sõidukite jt) seotud ohtu suurendavaid tegureid;
- omab valmidust liikluses ohutuse tagamiseks arvestada eripäradega, mis on seotud erinevate liiklejarühmade ja sõidukiliikidega;
- mõistab teiste liiklejatega ja sõitjatega arvestamise tähtsust;
- on motiveeritud arvestama teiste liiklejate ja sõitjatega, eelkõige vähe kaitstud liiklejatega, ja tagama oma käitumisega nende ohutuse;
- on motiveeritud oma sõitu riski vältimise ja keskkonna säästmise eesmärgil planeerima.

1.1.18 Sõiduk

Pärast koolitust õpilane:

- mõistab sõiduki kasutaja juhendiga tutvumise olulisust;
- teab peamisi tänapäeva sõidukites kasutuses olevaid aktiivse ja passiivse turvalisuse elemente ning nende tööpõhimõtet (turvavöö kinnitamine ja

istumisasendi reguleerimine, kaassõitja turvavarustuse kinnitamine, pagasi õige paigutus ja kinnitamine);

- teab turvavarustuse vale kasutamisega või mittekasutamisega seotud ohte ja on motiveeritud turvavarustust kasutama;
- teab kasutatava mootorsõiduki kohta kehtivaid tehnoseisundi nõudeid;
- teab sõiduki lisa- ja mugavusseadmete mõju liiklusohutusele ja sõiduki juhitavusele;
- teab liikluskindlustuse aluseid ja vastavaid kohustusi;
- teab mootorsõidukitel kasutatavaid tunnusmärke.

1.1.19 Peatamisteedekonna pikkust mõjutavad tegurid ja riskide ennetamine

Pärast koolitust õpilane:

- teab, kui palju kulub aega ja ruumi, et sõiduk peatada;
- mõistab, et peamised ohutu liiklemise põhimõtted on õigete tähelepanekute tegemine, oludele vastava sõidukiiruse valik;
- mõistab mitmesuguste tee- ja ilmastikuolude iseärasusi;
- omab motivatsiooni teha õigeaegsed ja piisavad märguanded;
- omab motivatsiooni sõita oludele vastava sõidukiirusega ning ohutu piki- ja külgsuhte hoidmine, liiklusreeglitest kinnipidamine ja teiste liiklejatega arvestamine.

1.1.20 Pimeda ajal sõiduki juhtimine

Pärast koolitust õpilane:

- teab, kuidas tulesid nähtavuse parandamiseks õigesti kasutada vastutuleva sõidukiga kohtudes, eesolevale sõidukile järele jõudes ja/või sellest mööda sõites, peatudes ja parkides ning hädapeatuse korral;
- mõistab, et pimeda ajal on nähtavus palju halvem kui valge ajal hoolimata tulede õigest kasutamisest, ning teab, et seda puudujääki saab kompenseerida sõidukiiruse vähendamisega;

- omab motivatsiooni sõita oludele vastava sõidukiirusega ning õige piki- ja külgsuhtega;
- saab aru pimedal ajal esinevatest, eriti kergliiklust puudutavatest ohtudest.

1.2 Sõiduõpe

1.2.1 Juhi tööasend ja turvavarustus

Pärast koolitust õpilane:

- oskab teha sõiduki sõidueelset kontrolli, näiteks kasutades kasutaja juhendit;
- oskab reguleerida tööasendi ja tahavaatepeeglid juhile sobivaks;
- oskab kasutada sõiduki turvavarustust ja aidata kaassõitjatel turvavarustust kinnitada, samuti selgitada turvavarustuse kasutamise vajalikkust;
- oskab kasutada sõidukile paigaldatud lisa- ja mugavusseadmeid;
- teab juhi valest tööasendist ja turvavarustuse valest kasutamisest tulenevaid ohte;
- on motiveeritud kasutama turvavarustust ja nõudma turvavarustuse kasutamist sõitjatelt.

1.2.2 Sõiduki käsitlemine

Pärast koolitust õpilane:

- oskab käsitseda sõidukit ohutult ja keskkonda säästvalt tasemel, mis võimaldab jätkata sõidu õppimist vähese liiklusega teel;
- teab sõiduki vale käsitlemisega seotud ohte ja mõju keskkonnale;
- omab realistlikku arusaama isiklikest sõiduki käsitlemisega seotud tugevatest ja nõrkadest külgedest;
- tajub ja teab oma nõrku külgi, mis on seotud sõiduki käsitlemisega, ning oskab oma käitumises nendega arvestada;
- on motiveeritud sõidukit ohutult ja keskkonda säästvalt käsitlema.

1.2.3 Sõiduki juhtimine vähese liiklusega teel

Pärast koolitust õpilane:

- oskab käsitseda sõidukit ohutult ja keskkonda säästvalt viisil, mis on vajalik sõidu õppimise alustamiseks erinevates liiklussituatsioonides;
- omab vajalikke oskusi vähese liiklusega teel liiklemiseks;
- teab vähese liiklusega teel sõiduga seotud ohte ja oskab neid ohte oma käitumisega vältida;
- mõistab, et juhil kui suurema ohu allika valdajal tuleb võtta vastutus enda ja teiste elu ning tervise eest;
- omab realistlikku arusaama isiklikest vähese liiklusega teel sõitmisega seotud tugevatest ja nõrkadest külgedest;
- tajub ja teab oma nõrku külgi, mis on seotud sõiduki juhtimisega vähese liiklusega teel, ning oskab oma käitumises nendega arvestada.

1.2.4 Sõiduki juhtimine erinevates liiklussituatsioonides

Pärast koolitust õpilane:

- teab ja oskab käsitseda sõidukit ohutult ja keskkonda säästvalt;
- omab teel sõitmisel erinevates liiklussituatsioonides toimetulekuks vajalikke oskusi;
- teab erineva liiklusega teedel sõitmisega seotud ohte ja oskab neid ohte oma käitumisega vältida;
- mõistab, et juhil kui suurema ohu allika valdajal tuleb võtta vastutus enda ja teiste elu ning tervise eest;
- omab realistlikku arusaama isiklikest erineva liiklusega teedel sõitmisega seotud tugevatest ja nõrkadest külgedest;
- tajub ja teab oma nõrku külgi, mis on seotud sõiduki juhtimisega erineva liiklusega teedel, ning oskab oma käitumises nendega arvestada;
- on võimeline kohanema liikluses toimuvate muutustega;
- on võimeline hindama olukorra tõsidust ja reageerima kohaselt;

- on võimeline liiklusoludega arvestades sõidukit juhtima vastaval teelõigul lubatud suurima sõidukiirusega.

1.2.5 Möödasõit, möödumine ja überpõige

Pärast koolitust õpilane:

- oskab hinnata ohutuks möödasõiduks ja überpõikeks vajalike eelduste olemasolu;
- mõistab, et möödasõit ei ole kohustuslik manööver;
- oskab ohutult mööda sõita ja über põigata nii päri- kui ka vastassuunavööndi kaudu;
- oskab käituda möödasõidetava rollis;
- oskab peatuda ja parkida väljaspool asulat;
- omab realistlikku arusaama enda tugevatest ja nõrkadest külgedest, mis on seotud möödasõidu, möödumise, überpõike, peatumise ja parkimisega väljaspool asulat.

1.2.6 Sõiduki juhtimine planeeritud teekonnal

Pärast koolitust õpilane:

- oskab nii asulas kui ka väljaspool asulat sõitu planeerida ja koostatud plaani järgi sõita;
- mõistab, et sõitu planeerides on võimalik mõjutada sõidu ohutust ja säästlikkust;
- on motiveeritud sõitu riski vältimise ja keskkonna säästmise eesmärgil planeerima;
- hindab ja võtab sõiduteekonna kavandamisel arvesse tegureid, mis võivad avaldada mõju tema käitumisele juhina, näiteks elustiil, sõidu motiivid, sotsiaalne pinge, joove, väsimus, halb nägemine.

1.2.7 Keskkonda säästev sõiduki juhtimine

Pärast koolitust õpilane:

- oskab juhtida sõidukit keskkonda säästvalt;

- mõistab, et säästlik sõiduviiis on ka ohutu sõiduviiis, milles ei ole midagi keerulist;
- on motiveeritud juhtima sõidukit keskkonda säästvalt, riske vältivalt ja teisi liiklejaid arvestavalt;
- omab realistlikku arusaama isiklikest säästliku sõiduviiisiga seotud tugevatest ja nõrkadest külgedest;
- on teinud plaani, mida harjutada esmase juhiloa omamise ajal, süvendamaks oskusi sõita keskkonda säästvalt, riske vältivalt ja teisi liiklejaid arvestavalt.

1.2.8 Alagastme libedasõidu harjutuste sooritamine

Pärast koolitust õpilane:

- oskab sooritada äkkpidurdust;
- mõistab, et väiksemgi sõidukiiruse suurendamine või vähendamine mõjutab märkimisväärselt juhi võimalusi sõiduk peatada;
- omab realistlikku arusaama isiklikest sõiduki peatamisega seotud tugevatest ja nõrkadest külgedest;
- tajub ja teab oma nõrku külgi, mis on seotud sõiduki peatamisega, ning oskab oma käitumises nendega arvestada;
- omab motivatsiooni sõita oludele vastava sõidukiirusega ning ohutu piki- ja külgsuhtega.

1.2.9 Pimeda ajal sõiduki juhtimine

Pärast koolitust õpilane:

- oskab tulede õige kasutamisega parandada juhi nähtavust ja oma sõidukit teistele paremini märgatavaks teha;
- mõistab oludele vastava sõidukiiruse valiku vajadust;
- teab pimedal ajal sõiduki juhtimisega seotud ohte;
- oskab oma käitumisega vähendada pimedal ajal sõiduki juhtimisega seotud riske;

- tajub ja teab oma nõrku külgi, mis on seotud sõiduki juhtimisega pimedal ajal, ning oskab oma käitumises nendega arvestada.

1.2.10 Peatumine ja parkimine

Pärast koolitust õpilane:

- oskab peatuda ja parkida teel;
- teab parkimiskohale manööverdamisega seotud riske ja oskab nendega arvestada.

1.2.11 Sõit asulavälisel teel

Pärast koolitust õpilane:

- oskab käsitseda sõidukit ohutult suurtel sõidukiirustel;
- oskab kasutada kiirendus- ja aeglustusradasid;
- teab maantee sõiduga seotud riske ja oskab nendega arvestada.

1.2.12 Riiklikule sõidueksamile sarnanev sõidutund

Riiklikule sõidueksamile sarnanev sõidutund viiakse ellu arvestades majandus- ja kommunikatsiooniministri 21. juuni 2011. a määruse nr 50 „Mootorsõidukijuhi eksamineerimise, talle juhtimisõiguse andmise kord ja juhiloa vormid ning nõuded eksamisõidukitele“ lisas 3 ja 4 sätestatut.

2 LÕPPASTME KOOLITUSE ÕPIVÄLJUNDID

2.1 Teooriaõpe

2.1.1 Keskkonda säästev, ohutu ja teisi liiklejaid arvestav mõtteviis. Käitumine libedates teeoludes

Pärast koolitust õpilane:

- teab ohte suurendavaid tegureid liikluses;
- mõistab säästliku, ohutu ja teisi liiklejaid arvestava sõiduviisi eeliseid;
- teab, millest sõltub tee ja ratta vaheline haardumine;
- tajub ja teab enda isikuga seotud nõrku külgi, mis mõjutavad liikluskäitumist, ning oskab oma käitumises nendega arvestada;
- on motiveeritud sõitma säästlikult, ohutult ja teiste liiklejatega arvestavalt.

2.1.2 Libedasõidu riskivältimise praktikum

Pärast koolitust õpilane:

- teab, kui palju kulub aega ja ruumi, et sõiduk peatada;
- mõistab, et väiksemgi sõidukiiruse suurendamine või vähendamine mõjutab märkimisväärselt juhi võimalusi sõiduk peatada;
- mõistab, et libedal teel on pidurdusteed pikem kui kuival asfaldil;
- mõistab, et sõltuvalt ilmaoludest ja teekattest on pidurdusteed pikkus erinev;
- omab motivatsiooni sõita oludele vastava sõidukiirusega ning õige piki- ja külgsuunaga.

2.2 Sõiduõpe

2.2.1 Keskkonda säästva, riske vältiva ja teisi liiklejaid arvestava sõiduviisi süvendamine

Pärast koolitust õpilane:

- omab realistlikku arusaama isiklikest sõiduki juhtimisega seotud käitumisharjumustest;
- on motiveeritud sõitma keskkonda säästvalt, riske vältivalt ja teisi liiklejaid arvestavalt.

2.2.2 Libedasõidu riskivältimise harjutuste sooritamine

Pärast koolitust õpilane:

- omab realistlikku arusaama isiklikest äkkolukorras toimetulekuks vajalikest oskustest ja võimalustest;
- oskab äkkpidurdamist;
- oskab kasutada takistusest ümberpõikamiseks vajalikke tehnikaid;
- oskab valida tee olukorra ja trajektoori järgi erinevaid pidurdamistehnikaid ning mõistab sõiduki juhitavust pidurdusprotsessi vältel;
- mõistab, et juhi võimalused äkkolukorras midagi ohutuse taastamiseks ette võtta on piiratud;
- on motiveeritud sõitma keskkonda säästvalt, riske vältivalt ja teisi liiklejaid arvestavalt.

3 ALGASTME KOOLITUSE LIIKLUSTEOORIA ÕPPEAINETE TEEMAD JA SEOS MKMi MÄÄRUSEGA nr 60 (Lisa 1)

Aine teemad	Vastavus MKMi määruse nr 60 ainetele
1.1.1 Sissejuhatus autokooli kursusesse	Ülevaade õppetöö korraldusest ja eesmärkidest
1.1.2 Iseseisvaks õppimiseks juhendamine	Iseseisvaks õppimiseks juhendamine
1.1.3 Liiklus kui süsteem	Liiklus kui süsteem
1.1.4 Ohutu liiklemise põhimõtted	Ohutu liiklemise põhimõtted
1.1.5 Teiste liiklejatega arvestamine	Ohutu liiklemise põhimõtted
1.1.6 Sõiduki turvalisus	Ohutu liiklemise põhimõtted
1.1.7 Liikluspsühholoogia	Ohutu liiklemise põhimõtted
1.1.8 Sõidu alustamine ja sõiduki asukoht sõites	Sõidu alustamine ja sõiduki asukoht sõites
1.1.9 Sõidujärjekord sõites	Sõidu alustamine ja sõiduki asukoht sõites
1.1.10 Sõidu eripära asulavälisel teel, kiirteel ja tunnelis	Sõidu eripära asulavälisel teel, kiirteel ja tunnelis
1.1.11 Sõiduki peatumine ja sõidu lõpetamine	Sõiduki peatumine ja sõidu lõpetamine
1.1.12 Käitumine liiklusõnnetuse ja erilise liikluskorra ajal	Käitumine liiklusõnnetuse korral
1.1.13 Möödaskõit, möödumine ja ümberpõige	Möödasõit, möödumine ja ümberpõige
1.1.14 Sõidu planeerimine riski vältimise eesmärgil	Sõidu planeerimine riski vältimise eesmärgil
1.1.15 Keskkonda säästev sõiduki kasutamine	Keskkonda säästev sõiduki kasutamine
1.1.16 Sõiduki juhtimine rasketes tee- ja ilmastikuoludes	Peatamisteedekonna pikkust mõjutavad tegurid ja riskide ennetamine
1.1.17 Liiklusohutus	Teiste liiklejatega arvestamine, ohutu liiklemise põhimõtted, sõiduki juhtimine rasketes tee- ja ilmastikuoludes
1.1.18 Sõiduk.	Sõiduki turvalisus
1.1.19 Peatamisteedekonna pikkust mõjutavad tegurid ja riskide ennetamine	Peatamisteedekonna pikkust mõjutavad tegurid ja riskide ennetamine
1.1.20. Pimeda ajal sõiduki juhtimine	Pimeda ajal sõiduki juhtimine

4 TEOORIA- JA SÕIDUÕPPE AINED JA ÕPPEMAHUD (Lisa 2)

Esmaõppe algaste			
Teooriaõpe		Sõiduõpe	
	Õppe- tunde		Õppe- tunde
Sissejuhatus autokooli kursusesse		Juhi tööasend ja turvavarustus	1
Iseseisvaks õppimiseks juhendamine		Sõiduki käsitlemine	1
Liiklus kui süsteem			
Ohutu liikumise põhimõtted			
Teiste liiklejatega arvestamine			
Sõiduki turvalisus			
Liikluspsühholoogia			
Sõidu alustamine ja sõiduki asukoht sõites		Sõiduki juhtimine vähese liiklusega teel	2
Sõidujärjekord sõites		Sõiduki juhtimine erinevates liiklusolukordades	9
Sõidu eripära asulavälisel teel, kiirteel ja tunnelis		Sõit asulavälisel teel	4
Sõiduki peatamine ja sõidu lõpetamine		Peatamine ja parkimine	4
Käitumine liiklusõnnetuse ja erilise liikluskorra ajal			
Möödasõit, möödumine ja ümberpõige		Möödasõit, möödumine ja ümberpõige	2
Sõidu planeerimine riski vältimise eesmärgil		Sõiduki juhtimine planeeritud teekonnal	2
Keskkonda säästev sõiduki kasutamine		Keskkonda säästev sõiduki juhtimine	2
Sõiduki juhtimine rasketes tee- ja ilmastikuoludes			
Liiklusohutus			
Sõiduk			
Peatumisteedkonda mõjutavad tegurid ja riskide ennetamine	2	Algastme libedasõidu harjutuste sooritamise	1
Pimeda ajal sõiduki juhtimine	1	Pimeda ajal sõiduki juhtimine	1
		Riiklikule sõidueksamile sarnanev sõidutund	1

Kokku esmaõppe algastmes	28	Kokku esmaõppe algastmes	30
Teooria- ja sõidueksam Transpordiametis			
Esmase juhiloa saamine			
Lõppastme koolitus			
Teooriaõpe õppetundides		Sõiduõpe õppetundides	
Keskkonda säästev, ohutu ja teisi liiklejaid arvestav mõtteviis. Käitumine libedates teeoludes	3	Keskkonda säästva, riske vältiva ja teisi liiklejaid sõiduviisi süvendamine	1
Libedasõidul riskide vältimise praktikum	1	Libedasõidul riskide vältimise harjutuste sooritamine	1
Kokku lõppastme koolituses	4	Kokku lõppastme koolituses	2

5 B-KATEGOORIA MOOTORSÕIDUKI JUHI ETTEVALMISTAMISE ÕPPEKAVA (Lisa3)

Koolitaja	Meelise Autokool OÜ
Õppekava nimetus	B-kategooria mootorsõiduki juhi ettevalmistamise õppekava
Õppeviis	kontaktõpe, e-õpe, iseseisev õpe
Koolituse liik	Kursus
Liiklusteooria õppemaht	vähemalt 28 akadeemilist tundi
Sõiduõppe maht	vähemalt 30 sõidutundi
Õppetöö keeled	Eesti
Kontrollivorm	Eksam
Hindamis- kriteeriumid	Meelise Autokoolis lõpeb koolitus teooria- ja sõidueksamiga. Teooriaeksamile lubatakse õppur pärast kõikide kontrolltööde (või e-õppe vormis vahetestide) edukat sooritamist. Teooriaeksami temaatika vastab MKM määruse nr 50 „Mootorsõidukijuhi eksamineerimise, talle juhtimisõiguse andmise kord ja juhiloa vormid ning nõuded eksamisõidukitele“ lisas 2 toodud nõuetele. Õppuritel on võimalus teooriat iseseisvalt harjutada ka keskkonnas Liikluslab.ee, mis toetab riikliku eksami temaatikat. Eksam viiakse läbi testina ning hindamine toimub süsteemis <i>sooritatud/mittesooritatud</i>. Teooriaeksam koosneb 60 ühe õige vastusega küsimusest, millest 10 käsitlevad liiklusohutust. Eksam loetakse sooritatuks, kui õppur vastab õigesti vähemalt 56 küsimusele ning liiklusohutuse plokis on maksimaalselt üks eksimus. Eksam kestab kuni 45 minutit. Sõidueksamile lubatakse õppur pärast teooriaeksami edukat läbimist. Sõidueksam kestab vähemalt 60 minutit, mille jooksul hinnatakse õppuri oskust juhtida sõidukit iseseisvalt,

	ohutult, sujuvalt ja säästlikult nii eri liiklustihedusega asulates kui ka asulavälistel teedel. Vajadusel kontrollitakse ka MKM määruse nr 50 lisa 4 kohaseid harjutusi. Sel juhul antakse iga harjutuse sooritamiseks kuni kaks katset ning hindamine toimub vastavalt nimetatud lisas toodud kriteeriumidele. Hindamissüsteem on <i>sooritatud/mittesooritatud</i>. Sõidueksam loetakse soorituks, kui õppuri sõiduoskused on piisavad, et juhtida sõidukit kindlalt, ohutult ja iseseisvalt. Eksam lõpetatakse enneaegselt, kui õppur tekitab liiklusohutliku olukorra või ei suuda harjutust kahe katsega nõuetekohaselt sooritada.
Eesmärgid	Koolituse eesmärk on anda tulevasele sõidukijuhile vajalikud teadmised, oskused ja hoiakud, et käituda liikluses vastavalt B-kategooria juhile kehtestatud kvalifikatsiooninõuetele. Samuti on koolituse eesmärk luua tugev alus vastutustundliku liikluskäitumise kujunemiseks ning toetada õppuri arengut ohutuks, iseseisvaks, kaasliiklejaid arvestavaks ja keskkonda säästvaks juhiks.
Sisu	Õppeained on toodud allpool. Seos MKMi määrusega nr 60 on näidatud allpool.
Õpiväljundid	Õpiväljundid on esitatud allpool.
Õppetöö korralduslikud alused	Õppetöö korralduslikud alused – Meelise Autokool Meelise Autokooli koolitus vastab liiklusseadusele, MKM määrusele nr 60 „<i>Mootorsõidukijuhi ettevalmistamise tingimused ja kord ning mootorsõidukijuhi ettevalmistamise õppekavad</i>“ ning MKM määrusele nr 54 „<i>Nõuded mootorsõidukijuhi koolitaja õppevahenditele, õppeväljakutele ja õppesõidukitele</i>“. Koolituse lõpetanud õppur saab koolituskursuse tunnistuse. Juhi esmaõpe jaguneb alg- ja lõppastme õppesse. • Algastme õpe lõpeb Maanteeametis riiklike eksamite sooritamisega ning esmase juhiloa väljastamisega. • Lõppastme õppe pikkus on 23 kuud, mille jooksul esmase juhiloa omanik täiendab oma sõiduoskusi iseseisvalt ning läbib lõppastme koolituse. Nii alg- kui ka lõppastmes toimub õpe liiklusteooria ja õppesõitude vormis. Teooriaained läbitakse üldjuhul õppekavas ette nähtud järjekorras. Teoorialoenguid viiakse

	läbi nõuetekohases õppeklassis ning ühe teooriatunni pikkus on 45 minutit. Õppevormideks on auditoorne õpe, iseseisev töö ja praktikum. Praktikumi vormis viiakse läbi õppeained „Libedasõidu riskivältimise praktikum“ ning võimalusel „Pimeda ajal sõiduki juhtimine“. Algastme õppes antakse igale loengule ka iseseisev töö, mille eesmärk on teadmiste kinnistamine ja õpitu süvendamine. Iseseisva töö maht sõltub õppurist. Õppuri soovil võib auditoorse õppe asemel kasutada elektroonilist õppevormi. Sel juhul toimub auditoorses vormis vähemalt kuus õppetundi, kus käsitletakse MKM määruse nr 60 lisas 6 sätestatud teemasid Õppesõit Õppesõitude minimaalne maht on 30 sõidutundi, kuid tegelik tundide arv võib olla õppuripõhiselt suurem. Sõidutund viiakse läbi nõuetekohase õppesõidukiga ning ühe sõidutunni pikkus on 45 minutit. Iga sõidutunni lõpus teeb sõiduõpetaja õpingukaardile märke sõidutundide kohta ning annab hinnangu õppuri sõiduoskustele. Hindamissüsteem on <i>sooritatud/mittesooritatud (+/-)</i>. Sõidueksami tasemele jõudmiseks läbitakse õppesõidu teemad üldjuhul õppekavas toodud järjekorras. Linnaliiklusesse lubatakse õppur pärast õppeaine „Sõiduki käsitlemine“ läbimist. Õppeaine „Sõit individuaalprogrammi järgi“ on vabatahtlik. Õppeaine „Pimeda ajal sõiduki juhtimine“ toimub kas simulaatoril või tavapärase sõidutunnina pimeda ajal, peamiselt valgustamata asulavälistel teedel. Libedasõidu harjutused – „<i>Algastme libedasõidu harjutuste sooritamine</i>“ ja „<i>Libedasõidu riskivältimise harjutuste sooritamine</i>“ – toimuvad spetsiaalsel libedasõidu õppeväljakul. Võimaluse korral tehakse sõiduõppe raames koostööd juhendajaga, kellega õppur praktiseerib iseseisvat sõitmist. Koos juhendajaga koostatakse individuaalne sõidupraktika plaan eesmärgiga tugevdada õppesõidus omandatud oskusi. Jätkuõpe Jätkuõpe on mõeldud juhtimisõiguse taotlejatele, kes ei ole riiklikku sõidueksamit kolme korraga sooritanud. Jätkuõppe
--	--

	eesmärk on pakkuda süvendatud ettevalmistust, et tagada vajalikud sõiduoskused ja teadmised. Jätkuõpe toimub üldjuhul õppesõidu vormis, selle sisu määrab sõiduõpetaja vastavalt eksami mittesooritamise põhjustele. Jätkuõppe minimaalne maht on kaks sõidutundi.
Õppematerjalide loend	„Liiklusreeglid lihtsas keeles“ (J. Ess, 2019); „Nutikad testid“ (Liikluslab, 2026)
Õppekavarühm	B-kategooria mootorsõidukijuhi koolitus kuulub Eestis õppekavarühma „Liiklus ja transporditeenused“ . See õppekavarühm hõlmab kõiki koolitusi, mis on seotud liikluse, transpordi, sõiduki juhtimise ja selleks vajalike pädevuste omandamisega. Meelise Autokooli B-kategooria õppekava registreerimisel või dokumentides märgitakse seega õppekavarühmaks: Liiklus ja transporditeenused
Õpingute alustamise tingimused	Õpinguid saab alustada vastavalt liiklusseaduses ja MKM määruses nr 60 „ <i>Mootorsõidukijuhi ettevalmistamise tingimused ja kord ning mootorsõidukijuhi ettevalmistamise õppekavad</i> “ sätestatud nõuetele. B-kategooria õpingute alustamiseks peab õppur: 1. Olema vähemalt 15,5-aastane õppesse registreerimise hetkel. (Riiklikku teooriaeksamit saab sooritada alates 16. eluaastast.) 2. Oma isikut tõendava dokumendi (ID-kaart, pass). 3. Omama kehtivat mootorsõidukijuhi tervisetõendit, mille on väljastanud perearst. Esitama kontaktandmed (telefon, e-post) ja vajadusel lapsevanema nõusoleku, kui õppur on alaealine. 4. Sõlmima koolituslepingu Meelise Autokooliga. 5. Juurdepääs elektroonsele õppekeskkonnale (Liikluslab.ee), kui kasutatakse e-õppe vormi.
Kinnitatud	Õppekava on kinnitatud 13.11.2025.